

gemeente
Zoetermeer

Omnibussenquête 2014 deelrapport gemeenteraad

OMNIBUSENQUETE 2014

Deelrapport: gemeenteraad

Januari 2015

Samenstelling rapport:
In opdracht van:

Josée Boormans, afdeling JaBo/Onderzoek en Statistiek
Sandra Bruens, Griffie

INHOUDSOPGAVE

	pagina
Belangrijkste resultaten	5
1. Onderzoeksverantwoording	7
1.1 Inleiding	
1.2 Respons	
1.3 Opzet rapport	7
2. GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN	9
2.1 Stemmen	9
3. INFORMATIE	11
3.1 Maandag raadsdag	11
3.2 RIS	11
3.3 Pagina Stadsnieuws in Zoetermeer Dichtbij	11
3.4 Bezoek aan een raads- of commissievergadering	12
3.5 Interesse in besluitvormingstrajecten	14
3.6 Nieuwsbronnen voor informatie	15
3.7 www.zoetermeer.nl	16
3.8 Digitale nieuwsbrief	16
3.9 Vergaderingen via de website	17
4. INVLOED EN BETROKKENHEID	19
4.1 Burgerinitiatief en spreekrecht	19
4.2 Persoonlijk contact met één of meer Zoetermeerse raadsleden	19
4.3 Uitspraken	20
4.4 Suggesties en opmerkingen	21
BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	23
BIJLAGE 2. Tabellen	25
BIJLAGE 3. Selectie van de vragen uit de omnibusenquête 2014 m.b.t. het onderwerp gemeenteraad	43

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

Gemeenteraadsverkiezingen

- *Bijna een kwart van de respondenten bezocht voorafgaand aan de verkiezingen de website www.zoetermeer/kiest.nl vooral voor informatie over verkiezingsprogramma's en de stemwijzer.*
- *Van de respondenten zegt 72% gestemd te hebben bij de gemeenteraadsverkiezingen. Meest genoemde reden om niet te gaan stemmen is dat men niet wist op wie.*

Informatie

- *Iets meer dan een kwart van de respondenten was op de hoogte van het bestaan van maandag raadsdag.*
- *Slechts een klein percentage respondenten bekijkt de agenda en/of bijbehorende stukken in het Raadsinformatiesysteem wel eens. Een kwart van de respondenten bekijkt de agenda wel eens op de pagina Stadsnieuws in Zoetermeer Dichtbij.*
- *Slechts weinig respondenten bezochten de afgelopen twee jaar een raads- en/of commissievergadering. De belangrijkste reden voor bezoek was omdat er een onderwerp werd behandeld waar men zich bij betrokken voelde. De belangrijkste reden om niet te gaan was omdat het niet bij de respondenten opkwam. Voor vier van de tien niet bezoekers is er ook geen enkele reden om ooit een dergelijke vergadering te bezoeken. Een kwart zou eventueel wel eens een bezoek willen brengen.*
- *Iets meer dan de helft van de respondenten zegt geïnteresseerd te zijn in informatie over onderwerpen die besproken worden en besluiten die genomen worden.*
- *Bijna een kwart van de respondenten vindt dat de gemeenteraad hen voldoende informeert.*
- *Een kwart van de respondenten heeft zelf wel eens actief gezocht naar informatie over besproken onderwerpen en/of genomen besluiten. Het Streekblad blijkt voor de respondenten een belangrijke Informatiebron te zijn over wat er zoal in raads- en commissievergaderingen besproken en besloten wordt. Ook Zoetermeer Dichtbij speelt een rol.*
- *Een op de acht respondenten wist dat er binnen de website van de gemeente Zoetermeer een aparte site van de gemeenteraad is waar men van allerlei informatie over de gemeenteraad kan vinden. Vrijwel alle respondenten die hier naar informatie zochten, konden deze goed vinden.*
- *Zes van de tien respondenten vinden een digitale nieuwsbrief van de gemeenteraad een geschikt medium voor weergave van actuele informatie over de gemeenteraad.*
- *Dat je vergaderingen van de commissies en/of gemeenteraad via de website kunt bekijken/beluisteren, is bij minder dan een achtste van de respondenten bekend.*
- *Van de respondenten die wel eens een uitzending bekeken/beluisterden is het merendeel hierover tevreden. De bereidheid om uitzendingen te gaan bekijken/beluisteren onder de overige respondenten is laag.*

Invloed en betrokkenheid

- *Iets minder dan de helft van de respondenten is bekend met het burgerinitiatief en het spreekrecht.*
- *Slechts weinig respondenten hadden in het afgelopen jaar persoonlijk contact met een Zoetermeers raadslid.
Een vrijwel gelijk aantal respondenten zou wel (meer) met raadsleden in contact willen komen.*
- *Bijna driekwart van de respondenten zou het wel belangrijk vinden dat raadsleden direct aanspreekbaar en benaderbaar zijn.*
- *Het standpunt van iets minder dan de helft van de respondenten is dat ze gestemd hebben en het verder overlaten aan de gemeenteraad.*

1

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 Inleiding

Eind september/begin oktober 2014 is in Zoetermeer de jaarlijkse omnibusenquête gehouden. In deze enquête worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan inwoners van Zoetermeer. Eén van de onderwerpen dit jaar is het onderwerp “communicatie gemeenteraad en inwoners Zoetermeer”.

1.2 Respons

Voor de omnibusenquête 2014 zijn er drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van elke 4000 inwoners van 18 jaar en ouder. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een ‘bijzonder woongebouw’ (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes voorgelegd.

De vragen over de gemeenteraad waren in de “witte” enquête te vinden.

De enquêtes zijn dit jaar, in tegenstelling tot de voorgaande jaren, via de post verspreid.

Om toch een gelijk aantal respondenten te krijgen is er een dubbel zo grote steekproef uit het bevolkingsbestand getrokken.

Bij de aanbiedingsbrief bij de enquête zat een inlogcode om de vragenlijst digitaal in te vullen. In totaal hebben 364 (30%) respondenten de vragenlijst digitaal ingevuld en 859 (70%) respondenten hebben een papieren vragenlijst ingevuld.

De vragen over dit onderwerp gemeenteraad zijn in voldoende mate beantwoord door 1223 personen uit de omnibusenquête.

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten.

1.3 Opzet rapport

Het rapport is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk twee gaat over de gemeenteraadsverkiezingen. In hoofdstuk drie komt de informatievoorziening aan bod.

Hoofdstuk vier gaat over de invloed en betrokkenheid van de respondenten.

Tenslotte is nog een aantal bijlagen in het rapport te vinden.

Een eerste bijlage gaat over de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de onderzoeksuitkomsten.

In bijlage 2 staat een aantal toelichtende tabellen voornamelijk met antwoorden op zogenaamde ‘open’ antwoorden.

In bijlage 3 tenslotte is de selectie van de vragen uit de omnibusenquête over het onderwerp communicatie gemeenteraad en inwoners Zoetermeer te vinden.

2

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

2.1 Stemmen

Op 19 maart 2014 vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats.

Iets minder dan een kwart van de respondenten zegt, voorafgaand aan deze verkiezingen, de website <http://www.zoetermeer/kiest.nl> bezocht te hebben.

Tabel 2.1 Aantal en percentage respondenten dat al of niet voorafgaand aan de verkiezingen een bezoek bracht aan de website www.zoetermeer/kiest.nl

	aantal	in % van het totaal
Website www.zoetermeer/kiest.nl bezocht?		
Ja	289	23,7%
Nee	889	72,9%
Weet niet	41	3,4%
<hr/>		
Subtotaal	1218	100,0%
Geen antwoord	5	
Totaal	1223	

Van de bezoekers van de website zocht 70% op deze website naar de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen. Daarnaast zocht 57% naar een stemwijzer (b.v. Kieskompas)

Tabel 2.2 Gezochte informatie op de website www.zoetermeer/kiest.nl

Gezochte informatie:	aantal keren genoemd	in % van het totaal aantal bezoekers
- verkiezingsprogramma's van politieke partijen	198	69,7%
- een stemwijzer (b.v. Kieskompas)	161	56,7%
- informatie over kandidaatsraadsleden	59	20,8%
- algemene informatie over stemmen (hoe, wanneer, waar, stempas etc.)	41	14,4%
- informatie over verkiezingsactiviteiten	19	6,7%
- iets anders, nl....	3	1,1%

Totaal aantal bezoekers: 285

4 respondenten hebben geen antwoord ingevuld

Van de respondenten zegt 72% bij de gemeenteraadsverkiezingen gestemd te hebben.

In werkelijkheid was het opkomstpercentage bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 50%. Het lijkt er op dat de respondenten die stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen ook eerder geneigd zijn de vragen over het onderwerp gemeenteraad in te vullen.

In bijlage 2 tabel 1 staat een indeling van het stemgedrag naar leeftijdsklasse. Hieruit komt naar voren dat het percentage respondenten dat zegt gestemd te hebben bij de gemeenteraadsverkiezingen stijgt met het toenemen van de leeftijd.

Zo zegt 59% van de respondenten in de leeftijdsklasse 18 tot 35 jaar gestemd te hebben. In de leeftijdsklassen boven de 55 jaar zegt meer dan 75% gestemd te hebben bij de gemeenteraadsverkiezingen.

In alle onderscheiden leeftijdsklassen ligt het opkomstpercentage hoger dan in werkelijk het geval is.

Het zou kunnen dat Zoetermeeders die stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen ook eerder geneigd zijn mee te werken aan gemeentelijk onderzoek waardoor het resultaat over het stemgedrag positief beïnvloed wordt.

Respondenten die *niet* gestemd hebben, is gevraagd wat daarvoor hun *belangrijkste* reden is.

De meest genoemde reden om niet te gaan stemmen is dat men niet wist op wie men moest stemmen (38%). Meer dan één op de vijf respondenten (22%) ging niet stemmen vanwege tijdgebrek, ziekte, op vakantie zijn of verblijf in het buitenland. Volgens 17% van de respondenten heeft stemmen geen zin.

Tabel 2.3 Genoemde reden om *niet* te gaan stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen

Genoemde belangrijkste reden om niet te stemmen	aantal	in % van het totaal
- wist niet op wie ik moest gaan stemmen	124	37,9%
- stemmen heeft toch geen zin	54	16,5%
- had geen tijd	26	8,0%
- was het vergeten	24	7,3%
- was ziek / niet in staat om te stemmen	20	6,1%
- was op vakantie	20	6,1%
- was in het buitenland (werk//vakantie)	8	2,5%
- was mijn stempas kwijt	2	0,6%
- weet niet	8	2,5%
- anders, nl. . . (zie bijlage 2 tabel 2)	41	12,5%
Subtotaal	327	100,0%
Geen antwoord	13	
Totaal	340	

3

INFORMATIE

3.1 Maandag raadsdag

Op maandag vinden de raads- en commissievergaderingen plaats (maandag raadsdag). Van de respondenten was 28% hier voorafgaand aan het onderzoek van op de hoogte en 73% niet.

Tabel 3.1 Aantal en percentage respondenten dat al of niet op de hoogte was van maandag raadsdag

Op de hoogte van maandag raadsdag?	aantal	in % van het totaal
Ja	335	27,5%
Nee	881	72,5%
Subtotaal	1216	100,0%
Geen antwoord	7	
Totaal	1223	

3.2 RIS

De agenda en bijbehorende stukken van vergaderingen van de gemeenteraad en raadscommissies worden elke week gepubliceerd op de website van de gemeente Zoetermeer in het raadsinformatiesysteem (RIS).

Er zijn 75 respondenten (6%) die de agenda en de bijbehorende stukken hier wel eens zeggen te bekijken.

Van hen kon 88% de gezochte informatie makkelijk vinden. Voor 12% (9 respondenten) van hen is dat niet het geval.

Tabel 3.2 Aantal en percentage respondenten dat wel eens de informatie bekijkt in het RIS

Bekijkt u wel eens de agenda en/of bijbehorende stukken in het RIS?	aantal	in % van het totaal
Ja	75	6,2%
Nee	1138	93,8%
Subtotaal	1213	100,0%
Geen antwoord	10	
Totaal	1223	

3.3 Pagina Stadsnieuws in Zoetermeer Dichtbij

De agenda van de gemeenteraad wordt ook wekelijks gepubliceerd op de pagina Stadsnieuws in Zoetermeer Dichtbij.

Een kwart (25%) van de respondenten bekijkt hier wel eens de agenda van de gemeenteraad.

Tabel 3.3 Aantal en percentage respondenten dat de agenda van de gemeenteraad wel eens bekijkt op de pagina Stadsnieuws in Zoetermeer Dichtbij

Bekijkt u de agenda van de gemeenteraad wel eens op de pagina Stadsnieuws in Zoetermeer Dichtbij?	aantal	in % van het totaal
Ja	300	25,0%
Nee	902	75,0%
Subtotaal	1202	100,0%
Geen antwoord	21	
Totaal	1223	

Aan alle respondenten is gevraagd of ze op een andere manier (dan via de website of de pagina Stadsnieuws) geïnformeerd willen worden over wat er op de agenda staat. Er zijn 84 respondenten die aangeven dat te willen. De overige respondenten willen dit niet (792 respondenten), weten niet of ze hier behoefte aan hebben (314 respondenten) of hebben hier geen antwoord ingevuld (33 respondenten).

De respondenten die op een *andere* manier geïnformeerd willen worden is gevraagd aan te geven op welke manier dat is. In bijlage 2 tabel 3 staat een overzicht van hun antwoorden.

3.4 Bezoek aan een raads- en/of commissievergadering

Aan alle respondenten is gevraagd of ze in de afgelopen twee jaar wel eens een raads- of commissievergadering van de gemeente Zoetermeer hebben bezocht. In totaal zijn er 19 respondenten die geen antwoord invullen. Van de overige 1204 respondenten zegt 5% (58 respondenten) wel eens een dergelijke vergadering bezocht te hebben in deze periode.

Voor twee derde van hen blijkt de belangrijkste reden om een dergelijke vergadering te bezoeken te zijn dat er een onderwerp werd behandeld waar men zich bij betrokken voelde. Daarnaast zegt iets minder dan een vijfde de vergadering te hebben bezocht vanwege algemene interesse in de gang van zaken tijdens een raads- en/of commissievergadering.

Tabel 3.4 Genoemde reden(en) om een raads- of commissievergadering te bezoeken

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde reden(en) om een raads- of commissievergadering te bezoeken:	aantal	in % van het totaal aantal respondenten
- ben/was raads- of commissielid	2	3,5%
- ben was/betrokken ambtenaar	1	1,8%
- algemene interesse in de gang van zaken tijdens een raads- en/of commissievergadering	13	22,8%
- ik wil op de hoogte blijven van wat er in de gemeenteraad wordt besproken en besloten	7	12,3%
- er werd een onderwerp behandeld waar ik me direct bij betrokken voelde	39	68,4%
- ik was hiervoor als betrokkene uitgenodigd	5	8,8%
- ik was gast van de raad	1	1,8%
- ik heb van het spreekrecht gebruik gemaakt	1	1,8%
- anders, namelijk	6	10,5%
• <i>bestuurslid politieke partij in Zoetermeer</i>		
• <i>i.v.m. mijn werk</i>		
• <i>ik ben doof</i>		
• <i>inauguratie wethouders</i>		
• <i>interesse t.a.v. de toekomst van het Kwadranttheater en Circus Nevermind in het bijzonder</i>		
• <i>geen antwoord</i>		
- weet niet	1	1,8%

Totaal aantal respondenten: 57
(1 respondent gaf geen antwoord)

Van de 1146 respondenten die in de afgelopen twee jaar *geen* raads- of commissievergadering bezochten, is gevraagd wat daarvoor de belangrijkste reden is. Er zijn 37 respondenten die geen antwoord invullen. Van de overige 1109 respondenten blijkt dit bij iets meer dan een derde van hen te zijn omdat het nooit bij hen opkwam. Bij iets meer dan een kwart is het omdat ze zich niet interesseren voor raads- of commissievergaderingen.

Tabel 3.5 Belangrijkste reden om *geen* raads- of commissievergadering(en) te bezoeken

Genoemde belangrijkste reden om <i>geen</i> raads- of commissievergaderingen te hebben bezocht in de afgelopen twee jaar	aantal	in % van het totaal
- het interesseert mij niet	272	24,5%
- het is nooit bij mij opgekomen	372	33,5%
- ik heb er geen tijd voor	198	17,9%
- ik begrijp toch niet waar het over gaat	34	3,1%
- ik weet niet wanneer er een voor mij interessant onderwerp besproken wordt	63	5,7%
- ik wist niet dat het mogelijk was een raadsvergadering te bezoeken	74	6,7%
- ik wil liever op een andere manier betrokken worden	28	2,5%
- anders, namelijk. . (zie tabel 4 in bijlage 2)	68	6,1%
Totaal aantal respondenten	1109	100%
<i>geen antwoord 36 respondenten</i>		

Aan alle 1146 respondenten die nog geen raads-of commissievergadering bezochten om wat voor reden dan ook, is gevraagd wat een reden zou kunnen zijn om deze wel te bezoeken. Er zijn 83 respondenten die bij deze vraag niet beantwoordden.

Van de overige 1063 respondenten geeft een kwart (25% - 261 respondenten) aan wat voor hen een mogelijke reden voor bezoek zou kunnen zijn. Een overzicht van de genoemde redenen staat in bijlage 2 tabel 5.

Voor 410 respondenten (39%) is er **geen** enkele reden om dergelijke vergaderingen te bezoeken. De overige 392 respondenten (37%) weten niet of er voor hen een reden zal zijn.

Ook in een aantal voorgaande jaren (o.a. 2008, 2011) is aan de respondenten gevraagd of ze wel eens een raads- of commissievergadering bezochten. In tegenstelling tot voorgaande jaren is dit jaar gevraagd naar een eventueel bezoek aan de vergaderingen *in de afgelopen twee jaar*. De resultaten van de omnibus 2014 zijn dus wat betreft deze vraag niet goed vergelijkbaar met die uit de eerdere jaren.

Wel is het zo dat ook in eerdere jaren gevraagd is naar de belangrijkste reden om een raads- of commissievergadering te bezoeken. Ook uit de vorige onderzoeken bleek net als in dit onderzoek de belangrijkste reden voor bezoek de betrokkenheid met het onderwerp dat werd behandeld (70% in 2011, 68% in 2014)

En de belangrijkste reden om nooit een raads- of commissievergadering te bezoeken blijkt ook in voorgaande jaren te zijn dat het niet in de respondenten opkwam om een vergadering te bezoeken (34% in 2011, 34% in 2014)

3.5 Interesse in besluitvormingstrajecten

De raad wil burgers betrekken bij besluitvormingstrajecten. Daar hoort bij dat de gemeenteraad de burgers informeert over onderwerpen die besproken worden en dat burgers informatie over genomen besluiten kunnen krijgen, bijvoorbeeld via internet, de krant, wijkposten of de publieksbalie.

Aan de respondenten is gevraagd of ze geïnteresseerd zijn in deze informatie. Van alle 1189 respondenten die de vraag beantwoord hebben, zegt 55% hierin geïnteresseerd te zijn. De overige 45% heeft geen interesse in deze informatie.

Tabel 3.6 Aantal en percentage respondenten dat al of niet geïnteresseerd is in informatie over onderwerpen die besproken worden en informatie over besluiten die genomen zijn

Bent u geïnteresseerd in deze informatie?	aantal	in % van het totaal
Ja	659	55,4%
Nee	530	44,6%
Subtotaal	1189	100,0%
Geen antwoord	34	
Totaal	1223	

Bijna een kwart van de respondenten (23%) vindt dat de gemeenteraad hen voldoende informeert over besproken onderwerpen en genomen besluiten uit raads- en commissievergaderingen

Tabel 3.7 Aantal en percentage respondenten dat al of niet van mening is dat de gemeenteraad hen voldoende informeert over besproken onderwerpen en genomen besluiten

Vindt u dat de gemeenteraad u voldoende informeert over besproken onderwerpen en genomen besluiten uit raads- en commissievergaderingen?	aantal	in % van het totaal
Ja	273	22,9%
Nee	227	19,0%
Weet niet	693	58,1%
Subtotaal	1193	100,0%
Geen antwoord	30	
Totaal	1223	

Een kwart van de respondenten (310 respondenten) heeft zelf wel eens actief gezocht naar informatie over besproken onderwerpen en/of genomen besluiten.

3.6 Nieuwsbronnen voor informatie

Aan alle respondenten is gevraagd via welke nieuwsbron(nen) ze in de afgelopen twaalf maanden informatie vernomen hebben over wat er zoal in raads- en commissievergaderingen besproken en/of besloten wordt.

De meest geraadpleegde nieuwsbronnen blijken het Streekblad (60% van de respondenten) en Zoetermeer Dichtbij (48% van de respondenten) te zijn. Eén op de vijf respondenten zegt geen enkele nieuwsbron te raadplegen.

Tabel 3.8 Geraadpleegde nieuwsbron(nen) voor informatie uit raads- en commissie-vergaderingen

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde nieuwsbron:	aantal keren genoemd	in % van het totaal aantal respondenten
- Streekblad	717	59,6%
- Zoetermeer Dichtbij	576	47,9%
- AD Zoetermeer	238	19,8%
- Website van de gemeente Zoetermeer	195	16,2%
- TV West	190	15,8%
- Radio West	75	6,2%
- Facebook	48	4,0%
- Lokale nieuwssites	34	2,8%
- Digitale nieuwsbrief gemeenteraad	31	2,6%
- ZFM radio	31	2,6%
- Direct via de raadsleden	26	2,2%
- Via een fractie	17	1,4%
- Twitter	17	1,4%
- Anders, nl.....(zie bijlage 2 tabel 6)	23	1,9%
- geen enkele	234	19,5%
- weet niet	57	4,7%

totaal aantal respondenten die een antwoord gaven: 1203
geen antwoord: 20 respondenten

3.7 www.raadzoetermeer.nl

Binnen de website van de gemeente Zoetermeer is er een aparte site van de gemeenteraad (www.raadzoetermeer.nl). Naast het RIS kan men hier nog veel meer informatie van en over de gemeenteraad vinden.

Van de respondenten (die de vraag invulden – 1200 respondenten) zei 12% op de hoogte te zijn van het bestaan van deze site. De overige 88% was hier niet van op de hoogte.

Van de respondenten die op de hoogte waren, heeft 40% op deze site wel eens gezocht naar informatie over de gemeenteraad (dit is 4% van alle respondenten uit het onderzoek). Van deze 50 respondenten heeft 90% bij het laatste bezoek aan de site kunnen vinden wat ze zochten.

Aan de respondenten die iets *niet* konden vinden (4 in totaal), is gevraagd welke informatie dit dan wel is. Slechts twee respondenten vulden hier een aanvullend antwoord in. Voor de ene ging het om informatie over ontwikkelingen op de Seghwaertseweg en Voorweg – ruimtelijke ordening en de andere gaf aan het klachtenformulier niet te kunnen vinden.

3.8 Digitale nieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief van de gemeenteraad is binnen de website van de gemeente op een aparte site van de gemeenteraad te lezen. Daarnaast kan de nieuwsbrief worden toegezonden aan degenen die zich hiervoor hebben aangemeld. In de digitale nieuwsbrief staat informatie over actuele onderwerpen van de gemeenteraad.

In totaal vindt 60% van de respondenten een digitale nieuwsbrief een geschikt medium voor weergave van actuele informatie over de gemeenteraad.

Tabel 3.9 Aantal en percentage respondenten dat al of niet van mening is dat de digitale nieuwsbrief een geschikt medium is om actuele informatie over de gemeenteraad te geven

Digitale nieuwsbrief een geschikt medium voor actuele informatie over de gemeenteraad?	aantal	in % van het totaal
Ja	714	59,5%
Nee	162	13,5%
Weet niet	324	27,0%
Subtotaal	1200	100,0%
Geen antwoord	23	
Totaal	1223	

Meer dan een vijfde van de respondenten was er niet van op de hoogte dat je je kon aanmelden voor digitale toezending van de nieuwsbrief van de gemeenteraad.

In totaal zijn er 429 respondenten die aangeven de digitale nieuwsbrief te willen ontvangen; 35 respondenten ontvangen deze al.

Tabel 3.10 Aantal en percentage respondenten dat al of niet op de hoogte was van de mogelijkheid om de digitale nieuwsbrief van de gemeenteraad toegezonden te krijgen

Op de hoogte?	aantal	in % van het totaal
Ja	246	20,7%
Nee	944	79,3%
Subtotaal	1190	100,0%
Geen antwoord	33	
Totaal	1223	

3.9 Vergaderingen via de website

Vergaderingen van commissies en gemeenteraad in de raadzaal kan men via de gemeentelijke website rechtstreeks meekijken en/of achteraf bekijken op een zelf gekozen moment. Van de commissievergaderingen in het bedrijfsrestaurant worden audio-opnamen gemaakt die live of achteraf te beluisteren zijn.

Van de respondenten was 11% er van op de hoogte dat de vergaderingen van de commissies en/of gemeenteraad al dan niet live via de gemeentelijke website te bekijken en/of beluisteren zijn.

Tabel 3.11 Aantal en percentage respondenten dat er al of niet van op de hoogte was dat vergaderingen van de commissies en/of gemeenteraad live via de gemeentelijke website te bekijken en/of beluisteren zijn

Bekend?	aantal	in % van het totaal
Ja	136	11,2%
Nee	1075	88,8%
Subtotaal	1211	100,0%
Geen antwoord	12	
Totaal	1223	

Aan de respondenten die de hoogte waren van de mogelijkheid tot het bekijken en/of beluisteren van vergaderingen van de commissies en/of gemeenteraad is gevraagd of ze wel eens een vergadering via de website bekeken en/of beluisterden. Uit de resultaten blijkt dat 37% van hen dit wel eens heeft gedaan.

Ruim een kwart (26%) van de respondenten keek en/of luisterde maar één keer. Iets meer dan een op de tien respondenten (11%) keek en/of luisterde meerdere keren.

Tabel 3.12 Aantal en percentage respondenten dat al of niet wel eens een vergadering via de website bekeek of beluisterde

Vergadering bekeken en/of beluisterd via de website?	aantal	in % van het totaal
Ja, één keer	35	25,9%
Ja, meerdere keren	15	11,1%
Nee	84	62,2%
Weet niet	1	0,7%
Subtotaal	135	100,0%
Geen antwoord	1	
Totaal	136	

Van de 50 respondenten die een uitzending via de website bekeken of beluisterden is 70% hier in het algemeen tevreden over. Slechts één respondent geeft aan hierover niet tevreden te zijn. De overige respondenten weten niet of ze hier al of niet tevreden over zijn.

Van de 50 respondenten die wel eens een vergadering via de website hebben bekeken en/of beluisterden gaven er twee suggesties ter verbetering nl.:

- *De uitzending moet (technisch) betrouwbaarder zijn: nog te vaak ontbreekt (tijdelijk) beeld en/of geluid. Bovendien zijn de uitzendingen niet te volgen op smartphone/tablet, een gemis in de huidige smartphone/tablet tijd*
- *Presentaties zijn niet te volgen. Vergaderingen aan de Frankrijklaan zijn niet te zien met beelden.*

Aan alle respondenten die nog geen uitzending bekeken en/of beluisterden of hiervan niet op de hoogte waren voorafgaand aan het onderzoek, is gevraagd of ze, nu ze weten dat het mogelijk is uitzendingen van de commissies of gemeenteraad live en of achteraf te bekijken of te beluisteren via de gemeentelijke website, dit een keer gaan doen.

Van deze groep respondenten zegt 8% van plan te zijn dit een keer te gaan doen en 44% misschien.

Tabel 3.13 Aantal en % respondenten dat al of niet een uitzending van de commissie en/of gemeenteraad via de website gaat bekijken en/of beluisteren

- *betreft alleen de antwoorden van respondenten die nog geen uitzending bekeken en/of beluisterden*

Gaat u een keer een uitzending bekijken/beluisteren via de website?	aantal	in % van het totaal
Ja	92	8,1%
Misschien	504	44,4%
Nee	398	35,0%
Weet niet	142	12,5%
Subtotaal	1136	100,0%
Geen antwoord	24	
Totaal	1160	

4

INVLOED EN BETROKKENHEID

4.1 Burgerinitiatief en spreekrecht

De inwoners van Zoetermeer kunnen op verschillende manieren invloed uitoefenen op het beleid in Zoetermeer. Twee manieren om dit bijvoorbeeld op formele wijze te doen zijn het burgerinitiatief en het spreekrecht.

Het burgerinitiatief houdt in dat burgers een voorstel of onderwerp op de agenda van de gemeenteraad kunnen plaatsen en in de vergadering meepraten over hun onderwerp.

Het spreekrecht houdt in dat burgers voordat een raadsvergadering of commissievergadering begint vijf minuten kunnen spreken over een door hen aangemeld onderwerp.

Bij 47% van de respondenten was wel en bij 53% niet bekend dat ze op deze manier(en) invloed kunnen uitoefenen op de politieke besluitvorming.

In de omnibusenquêtes van 2008 en 2011 is ook op dezelfde manier gevraagd naar de bekendheid van het burgerinitiatief en het spreekrecht.

In 2011 bleek ook 47% hier van op de hoogte te zijn. (In 2008 was dat 43%).

Tabel 4.1 Aantal en percentage respondenten dat op de hoogte was van het burgerinitiatief en het spreekrecht in 2011 en 2014

Wist van het bestaan van burgerinitiatief en spreekrecht?	2011		2014	
	Aantal	In %	Aantal	in %
Ja	571	46,7%	562	46,8%
Nee	652	53,3%	638	53,2%
Subtotaal	1223	100,0%	1200	100,0%
Geen antwoord	15		23	
Totaal	1238		1223	

4.2 Persoonlijk contact met één of meer Zoetermeerse raadsleden

Ook persoonlijk contact met één of meer raadsleden is een manier om invloed uit te oefenen.

In totaal zegt 6% van de respondenten (78 respondenten) in de 12 maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens persoonlijk contact te hebben gehad met één of meer Zoetermeerse raadsleden met het doel om invloed uit te oefenen.

Van alle respondenten zegt 6% (meer) met raadsleden in contact te willen komen, 63% wil dit niet en de overige 30% weet niet of ze dit willen. (2% heeft geen antwoord gegeven).

In bijlage 2 tabel 7 staat op welke manier ze de respondenten die (meer) contact willen met één of meer Zoetermeerse raadsleden dit het liefste zouden willen.

4.3 Uitspraken

Aan het einde van de vragenlijst is er een aantal uitspraken aan de respondenten voorgelegd waarbij ze konden aangeven in hoeverre ze het daar mee eens waren. In de volgende tabel staat een overzicht van de resultaten bij alle uitspraken. Opvalt dat bij vrijwel iedere uitspraak een gelijk percentage respondenten geen antwoord heeft ingevuld. Daarnaast valt ook op dat bij meer dan de helft van de uitspraken een derde of meer respondenten geen mening heeft. Bij de uitspraak over 'je kunt raadsleden goed bereiken voor vragen en opmerkingen' heeft zelfs meer dan de helft van de respondenten geen mening.

Relatief de meeste respondenten (72%) zijn het (helemaal) eens met de uitspraak 'ik vind het belangrijk dat de raadsleden direct aanspreekbaar en benaderbaar zijn'. Ook komt uit de volgende tabel naar voren dat relatief meer respondenten niet dan wel weten bij wie ze terecht kunnen als ze een vraag willen stellen aan de gemeenteraad. Daarnaast is 46% van mening dat ze gestemd hebben en het verder overlaten aan de gemeenteraad.

Tabel 4.2 Mening van de respondenten over een aantal uitspraken over het contact tussen de burger en de gemeenteraad

Uitspraak	(helemaal) mee eens	niet eens/ niet oneens	(helemaal) mee oneens	geen mening	geen antwoord	aantal (n=1223)
Ik vind het belangrijk dat de raadsleden direct aanspreekbaar en benaderbaar zijn	72,3%	8,4%	1,7%	13,9%	3,8%	100%
Raadsleden weten voldoende af van wat er leeft onder de Zoetermeerse bevolking	20,1%	28,0%	12,3%	35,6%	4,3%	100,0%
Je kunt raadsleden goed bereiken voor vragen en opmerkingen	15,3%	20,4%	6,1%	53,9%	4,3%	100,0%
Ik weet bij wie ik terecht kan als ik een vraag wil stellen aan de gemeenteraad	19,4%	16,4%	25,0%	34,9%	4,5%	100,0%
Ik voel met vertegenwoordigd door de gemeenteraad	21,1%	23,7%	16,4%	34,6%	4,3%	100,0%
Als ik dat echt wil, kan ik besluiten van de gemeenteraad beïnvloeden	12,7%	23,6%	24,6%	34,6%	4,3%	100,0%
Ik heb gestemd en laat het verder aan de gemeenteraad over	45,6%	17,3%	10,0%	24,4%	2,7%	100,0%
Ik voel mij een betrokken inwoner	30,2%	30,7%	12,3%	23,1%	3,6%	100,0%

4.4 Suggesties en opmerkingen

Van de respondenten hebben er 75 van de gelegenheid gebruik gemaakt om aan het einde van de vragenlijst nog suggesties en/of opmerkingen te geven over het verbeteren van het contact tussen de gemeenteraad en de inwoners van Zoetermeer. In bijlage 2 tabel 8 staat hiervan een overzicht.

BIJLAGE 1. BETROUWBAARHEID EN NAUWKEURIGHEID

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 1.223 respondenten uit de omnibusenquête die vragen hebben ingevuld over de gemeenteraad. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18 plussers kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervalschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervalschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle 1.223 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeesters van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,4% en de 32,6%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18 plussers die gedrag x vertonen tussen de 46,4 en 73,6% vrouw is.

Tabel 1. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1.000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1.100	1,8	2,4	2,7	2,9	3,0
1.223	1,7	2,3	2,6	2,8	2,8

BIJLAGE 2. TABELLEN

Tabel 1. Verdeling van het stemgedrag bij de gemeenteraadsverkiezingen naar leeftijdsklasse

Leeftijdsklasse	Gestemd bij de gemeenteraadsverkiezingen?		
	ja	nee	totaal
18 tot 35 jaar	59,2	40,8	100% (n=157)
35 tot 45 jaar	64,8	35,2	100% (n=145)
45 tot 55 jaar	65,9	34,1	100% (n=211)
55 tot 65 jaar	77,5	22,5	100% (n=276)
65 tot 75 jaar	79,2	20,8	100% (n=260)
75 jaar en ouder	76,4	23,6	100% (n=127)
Totaal	71,7	28,3	100% (n=1176)

Tabel 2 Andere reden om *niet* te gaan stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen

- Alle opties zijn ..., deze stad wordt al jaren gerund door debielen
- Als de overheid haar eigen afspraken niet na komt ben je niet geloofwaardig meer, de leugen regeert.
- Als ze er eenmaal zitten hebben wij weinig inspraak.
- B&W zijn niet erg transparant, komen te vaak negatief in het nieuws. Dit draagt niet bij aan het vertrouwen.
- Ben pas begin van dit jaar weer in Zoetermeer komen wonen.
- De politiek, zowel landelijk als regionaal en lokaal interesseert mij niet.
- Er wordt niet naar de mening van bewoners geluisterd
- Ervaar dat z.g. stemmen steeds meer als schertsvertoning, daarna gaat de politiek weer op verloten de eigen gangen doet de burger er niet echt meer toe. Nu is participatie weer het toverwoord, maar het zelf voldane primaat van de politiek blijft. Wac
- Geen interesse
- Geen legitimatie bij me (vergeten).
- Geen vertrouwen (meer) in de politiek in het algemeen. Standpunten waar je voor kiest worden net zo makkelijk losgelaten bij onderhandelingen.
- Geloofsovertuiging (2x genoemd)
- Het probleem is dat de burger alleen word geactiveerd en gemotiveerd wanneer er verkiezingen zijn. Reclame alom. Tussentijds zie of hoor je weinig.
- Iemand anders met mijn pas laten stemmen
- Ik ben er niet mee bezig. Politiek heeft mijn interesse niet.
- Ik ben Jehova getuige
- Ik heb onvoldoende interesse in politiek en wil niet "zo maar" ergens op stemmen.
- Ik stem alleen landelijk.

- Ik stem uit principe niet om eerdere teleurstellingen te voorkomen. Ik stem niet, maar klaag ook niet. Regels en veranderingen worden de burger toch door de strot geduwd.
- Ik stond op dat moment nog ingeschreven in een andere gemeente
- Ik was hoogzwanger en niet meer mobiel. Daarbij kwam ik er niet uit op wie ik zou moeten stemmen.
- Ik was te laat bij het stembureau, had een andere sluitingstijd in gedachten. Ik stem altijd!
- Ik was zelf niet in staat om te stemmen (geen tijd) maar had wel mijn moeder gemachtigd om voor mij te stemmen. Helaas had ik de stempas verkeerd ingevuld.
- Ik wist niet hiervan
- Ik woon hier pas een maand.
- Ik woonde nog niet hier in deze gemeente.
- Ik woonde toen nog in Boskoop (gem. Alphen aan den Rijn) en door de fusie heb ik in november gestemd.
- Interesseert niet
- Kandidaten zijn te "onzichtbaar"
- Nog niet woonachtig in Zoetermeer
- Onduidelijk wat partijen willen. Een overzicht met speerpunten zou helpen.
- Principe
- Stempas thuis vergeten en pas laat weer thuis.
- Stond nog ingeschreven in andere gemeente, ben na de verkiezingen in Z'meer komen wonen.
- Teveel politieke partijen die het maar niet eens kunnen worden met elkaar. Lijkt meer op de toren van Babylon. Luister eens naar elkaar en werk eens samen. Alleen het verschil al over de kerktoren is een lachertje
- Voel me er niet toe betrokken
- Was nog niet op de hoogte van Gem. Zoetermeer, Ben hier pas komen wonen
- Was op vakantie en woon nog niet zo lang in Zoetermeer, hierdoor kende ik geen Zoetermeerder goed genoeg, die voor mij kon stemmen (dit vind ik wel een punt van aandacht, zou handig zijn wanneer je iemand kan machtigen, die in dit geval Zoetermeer, stemt)
- Wel stemmen in 2009, maar niet in 2014 (ze zegt : geen stemrecht !!!)
- Wil verhuizen buiten Zoetermeer
- Woonde er nog niet. (3x genoemd)
- Woonde nog in het buitenland.
- Ze doen toch wat ze willen!!!

Tabel 3. Andere manier om geïnformeerd te willen worden over wat er op de agenda van de gemeenteraad staat

- 1x per post of postorder.
- App je
- Automatische Email
- B.v. Abonneren op een wekelijkse nieuwsbrief met de agenda voor de eerstvolgende gemeenteraads-/commissievergadering.
- Brief (2x genoemd)
- Brief in de bus
- Buurtnieuwsbrief (digitaal op aanvraag)
- Dat vind ik goed!

- Door een nieuwsbrief zoals vroeger.
- e- mail (17x genoemd)
- Een los/apart gemeenteblad zoals vroeger. Dit stond toch dichtbij de burger (betrokkenheid).
- Eigenlijk word ik dat al. Ik ontvang de nieuwsbrief van de gemeente Zoetermeer. En de digitale verslagen
- elektronische nieuwsbrief
- Email subscriptie voor onderwerpen over de wijk/of eigen aangegeven interesse
- Facebook, daar zit 99% van de mensen dagelijks op
- Flyer
- Folder in de brievenbus!
- Folder/krant
- Ik word al per e-mail geïnformeerd, maar neem zelden de tijd om het door te nemen.
- ja gewoon in de krant, streekblad of zo
- Krant
- Krant of gemeente blad.
- Maandelijkse evaluatie, nieuwspagina
- Mail
- Mailbericht/nieuwsbrief evt. interesse gebieden.
- Meer inhoud en achtergronden.
- Meer inspraak over wat de burgers willen is gewenst wordt niet altijd naar geluisterd.
- Misschien een duidelijk Politiek Overzicht maken met daarin de besluiten en stemmingen, over een periode, van politieke partijen die wat en hoe hebben gestemd. Dan krijg je wat meer zicht op het politieke veld van de gemeente.
- Misschien op Facebook aangeven welke agendapunten behandeld worden. Maar dan ZEER beknopt en met verwijzing naar de uitgewerkte punten op de website.
- Nee, maar wel duidelijk leesbaar, slecht ziende.
- Nieuwsbrief via email.(4x genoemd)
- Op een meer informatieve/Informeel manier, zoals bij de gemeente Apeldoorn
- per e-mail of in de nieuwsbrief
- Per post (2x genoemd)
- Separate folder in de bus als het besluit vorming betreft over onze wijk of over grote projecten/verbouwingen gaven aanpassingen etc.
- SIP
- SMS
- Social media
- Stadnieuw in het ad bij Zoetermeer
- Streekblad
- Streekblad of info folder.
- Streekblad/dichtbij.
- Streekblad/postiljon
- Via een brief
- Via papieren bladen
- Via social medium
- Via TV. West of losse bladen in streekblad

- Via twitter/facebook.
- via Zoetermeer app
- Wanneer 't mijn eigen wijk betreft
- Wat er gaande is in Zoetermeer.
- Website
- Website of e-mail.
- Weekkrant

Tabel 4. Andere reden om *geen* raads- of commissievergaderingen te bezoeken
(ander antwoord dan de voorgedcodeerde antwoorden)

- Als het belangrijk is voor mij gezinsleven of mijn werk dan wil ik en vergadering bezoeken.
- Als het van belang is dan komen we!
- Ben er te oud voor.
- Ben slechthorend
- Bestuur staat te ver van de burger af
- Bezoek heeft/kent geen invloed
- Bij protest en bezwaarschriften van een onderwerp, krijg je toch niet voor elkaar, ze stemmen toch voor.
- De gemeente luistert toch niet naar de burger en dit heb ik zelf ervaren na diverse klachten van overlast heb ik zelfs een aanbeveling geschreven en deze is linea direct weggeveegd en vervolgens heb ik nog steeds overlast. Maar als dit bij een wethouder zou zijn gebeurt, was alles al veranderd
- De keren dat ik naar bijeenkomsten voor bewoners oid ging, vielen mij tegen. Besteed mijn tijd liever aan andere dingen
- De materie ben ik niet machtig. Dus is het moeilijk om erover je mening te vormen. Wel heb ik de verwikkeling rond de jeugdgroep (overlast in Seghwaert) en de moskee bijgewoond, maar daar werd ik niet vrolijk van! Toen dacht ik dat doen we dus niet meer!
- De meeste besluiten zijn al genomen.
- De onderwerpen die aan de orde kwamen waren voor mij minder belangrijk. Daarin past hen ik veel vertrouwen in het Zoetermeer.
- Den Haag vragenuurtje kijk ik altijd. Dus op eigen zender misschien meer bekeken
- Dit heeft geen nut.
- Door een boekje v gemeente.
- En heeft geen zin
- Er wordt teveel beloofd en niet nagekomen
- Ga 's avonds de deur niet meer uit.
- GA ER ALLEEN HEEN ALS HET ONDERWERP BELANGRIJK IS EN IK TIJD HEB
- Geen invloed op.
- Geen onderwerp behandeld dat mij direct raakt
- Geen onderwerp van belang voor ons.
- Geen reden tot bezoek (tot nu toe).
- Geen tijd
- Geen tijd op m.n. maandag
- Geen tijd voor.
- Hangt ervan af wat er besproken wordt. Inspraak vooral is belangrijk.

- Het bezoeken hiervan is voor ons een probleem, gezien onze mobiliteit en gaan 's avonds liever niet meer de deur uit
- Heb er 's - avonds geen puf meer voor
- Het is al besloten voordat de vergadering is begonnen
- Ik ben doof
- Ik ben eenmaal geweest i.v.m. opvanghuis daklozen. Noordhove na 2 avonden werd alles wat toegezegd was terug gedraaid en kwam net er als nog.
- Ik ben er te oud voor. Ga 's avonds niet meer weg.
- Ik ben sinds kort inwoner van Zoetermeer en tot nu toe ben ik tevreden. Meestal ga ik naar raadsvergaderingen als het erfgoed/monumentenzorg op de agenda staat. Ook hier in Zoetermeer scoort men op dat gebied goed.
- Ik ben slecht ziend en slecht horend en beperkt mobiel.
- ik ben verstandelijk gehandicapt
- Ik denk niet voldoende invloed te kunnen uitoefenen om van meerwaarde te zijn.
- Ik doe dat alleen als er een onderwerp komt waarover ik meer wil weten of waar ik bij betrokken ben.
- Ik heb als bezoekers geen enkele invloed op de vergadering
- Ik heb er geen zin in.
- ik heb vertrouwen in de partij die ik gekozen heb om mijn belangen te vertegenwoordigen
- Ik hoop dat mijn partij mij vertegenwoordigt.
- Ik kan nooit op maandagavond.
- Ik krijg altijd de nieuws brieven via mijn mail bos maar zou wel eens naar een vergadering willen gaan.
- Ik lees in de media wat besproken of beslist is. In het verleden, als doorz. eif.ver.verg. veel bezocht
- Ik maak er geen tijd voor vrij
- Ik maak er helaas geen tijd voor
- Ik stem, zodat ik vertegenwoordigd wordt, liefst door mensen met dezelfde idealen en ideeën. Als zij zich daarmee bezig houden, besteed ik mijn tijd aan andere maatschappelijke taken, zoals kinderen kennis laten maken met muziek. Ieder zn talenten en interesses.
- Ik wil 's avonds de deur niet uit
- Ik wist überhaupt niet van 't bestaan af.
- ik zie er geen toegevoegde waarde in mede omdat ik niet op de hoogte ben van allerlei lokale kwesties
- Indien een bepaakt onderwerp wordt behandeld.
- Invloed is nihil
- I.v.m. mijn gezondheid heb ik al genoeg aan mijn hoofd en kan er echt (helaas) niets meer bij hebben
- JE BEREIKT ER NIET VEEL MEE
- Kom er net achter (vraag 77) dat de vergaderingen op maandag zijn, weet niet hoe laat, maar ik werk zelf van ma-vrijdag van 13.00 tot 21.30 uur
- Leeftijd (2x genoemd)
- lokale politiek is poep
- Loop met een rollator niet mobiel
- Men gaat toch zijn eigen gang
- Mijn energie is zeer beperkt door de ziekte van Lyme (de tekenbeet - ziekte)
- Mijn minder validiteit biedt hiervoor geen ruimte.

- Omdat ik niet de indruk heb dat commissie- of raadsvergaderingen van wezenlijke invloed zijn op het voorgenomen beleid van B&W, al het dualisme ten spijt
- omdat mijn leeftijd 85 jaar is en zodoende ik in de avond niet onnodig over straat ga.
- Onvoldoende belangrijk
- Per krantje
- Politiek is mij te ongewis.
- Politieke besluiten zijn vaak al genomen/besloten waardoor bezoek géén zin heeft.
- Slap praten van links door het midden naar rechts of andersom. Nieuw college en begint dan weer opnieuw. Verspilling van energie!
- te druk met andere dingen die belangrijker zijn
- Te laat s' avonds.
- Te oud.
- Teveel meningen, teveel politieke partijen. Soms meer eigen belang dan dat voor de samenleving.
- Teveel politieke onzin belangen propaganda
- Tijdgebrek mantelzorger 24 uur/dag
- Tot nu toe waren er geen onderwerpen waarop ik dacht invloed uit te kunnen oefenen
- Via email voor zowel de agenda als wel het resultaat van de bijeenkomsten.
- Vind het wel belangrijk, maar er wordt toch over onze hoofden heen geregeerd.
- voel me er niet toe betrokken
- Wanneer er iets op de agenda staat dat ik wil zien dan probeer of de vergadering via internet te volgen is.
- Was nog druk met de verhuizing
- Wil 's avonds niet weg!
- Woon er nog niet zo lang daarom heb ik nog niet bezocht. Voor mijn studie vind ik het juist interessant!
- Ze doen toch wat ze willen
- Ze luisteren toch niet naar de burgers

Tabel 5. Genoemde reden om wel een raads- of commissievergadering te bezoeken

- -Ontwikkeling op de Zegwaartseweg en Voorweg. - Ruimtelijke ordening
- (voor mij/ mijn woonomgeving) belangrijke agendapunten
- * Belangrijke issues die besproken worden
- 1. De betrokkenheid bij het onderwerp. 2. Nieuwsgierigheid.
- aanpassingen van mijn directe woonomgeving doordat bijvoorbeeld het bestemmingsplan van de buurt/wijk wordt aangepast
- Afhankelijk van de te bespreken punten.
- Agendapunt die voor mij van belang is
- Agendapunt wordt behandeld dat mij direct raakt
- Agendapunt(en) m.b.t. mijn direct belang, bijv. mijn woonomgeving
- Algemene interesse, eens zien wat er wordt besproken en hoe dat verloopt.
- Algemene interesse.
- Als 't mijn eigen buurt betreft.
- Als burgers inspraak zouden hebben

- Als de burger werkelijk gehoord zou worden en niet alleen maar voor de vorm omdat het politiek correct is
- Als een thema ons aanspreekt en voor ons ook zeer belangrijk zou kunnen zijn
- Als er belangen zijn die ons persoonlijk aangaan
- Als er een belangrijk onderwerp dat mij zelf aangaat aan de orde is
- Als er een beslissing genomen gaat worden die ik heel belangrijk vind
- Als er een onderwerp aan de orde is, dat ons persoonlijk raakt en voor ons van belang zou kunnen zijn.
- Als er een onderwerp besproken wordt dat mij persoonlijk raakt.
- Als er een onderwerp wordt behandeld dat mij correct raakt. Verder houd ik het nieuws wel bij via de kranten.
- Als er een onderwerp wordt behandeld wat mijn interesse heeft
- Als er een onderwerp wordt besproken waar ik me direct bij betrokken voel
- Als er een onderwerp wordt besproken waar ik wat over wil weten of zeggen bijv. toenemen de troep op straat
- Als er een onderwerp wordt besproken wat ik belangrijk vind.
- Als er een punt aan de orde komt waar ik belang bij heb zoals overlast van bomen.
- Als er een thema besproken wordt dat mij aangaat
- Als er een voor mij belangrijk onderwerp wordt besproken
- Als er een voor mij interessant onderwerp besproken wordt.
- Als er een voor mij zeer belangrijke zaak wordt besproken.
- Als er iets besproken wordt met betrekking tot mijn directe woonomgeving.
- Als er iets dreigt te gebeuren wat niet vol is.
- Als er iets in de wijk gaat veranderen
- Als er iets in je wijk verandert waar je meer over wil weten.
- Als er iets in mijn directe woonomgeving gebeurt/ plaatsvindt waar ik het niet mee eens ben.
- Als er iets op de agenda staat wat ik belangrijk vind of als het gaat om iets uit/over mijn buurt
- Als er iets speelt dat voor mij een belangrijk agendapunt is.
- Als er iets speelt over mijn directe leefomgeving.
- Als er iets speelt waar ik mogelijk last van kan krijgen, bijv. een JOP in de buurt.
- Als er iets veranderd in mijn directe woonomgeving.
- Als er in de wijk iets zou veranderen.
- Als er minder aan eigen/ party belang wordt gedaan en meer aan Zoetermeer. Veel praten en maar geen resultaten. Inspraak beleid, maar met uitvoeren besluiten en daarna inspraak organiseren
- Als er over mijn woonomgeving beslist moet worden
- Als er vergaderingen zijn die ons gezin raken
- Als er zaken op de agenda staan die mij interesseren
- Als er zaken worden besproken die rechtstreeks betrekking hebben op mijn situatie of mijn woonomgeving.
- Als er zaken zouden spelen waar ik bij betrokken ben.
- Als erfgoed/monumentenzorg op de agenda staat. Tot nu toe doet Zoetermeer het goed en is het erfgoed beschermd.
- Als het direct mij raakt
- Als het gaat over de veiligheid in mijn nabije buurt (omgeving)
- Als het iets is wat mijn interesse heeft. b.v. eigen wijk of parkeergelegenheid in Stadshart
- Als het mij persoonlijk aangaat qua buurt wou ik weer.
- Als het mijn directe woonomgeving beïnvloedt raakt

- Als het mijn leefomgeving en/of persoonlijk belang(en) aangepast.
- als het onderwerp met muziek(educatie) te maken zou hebben, als er concrete kansen of bedreigingen voor mij zouden zijn als zangpedagoge.
- Als het onderwerp mij raakt.
- Als het onderwerpen betreft die mij aangaan, betrokken bij voel
- Als het over de eigen buurt gaat.
- Als het van belang is!
- als iemand een hele goede reden heeft mij hiervoor warm te laten lopen
- Als iets mij heel direct raakt
- Als ik denk dat het zinvol is.
- Als ik het gevoel zou krijgen, dat de politiek ook echt iets de "burgerbemoeyenis" zou willen doen en het niet meer zo ziet als een noodzakelijk kwaad.
- Als ik het idee heb dat mijn mening geld aan wordt.
- Als ik ook betaald krijg voor mijn aanwezigheid en niets hoeft te doen.
- Als ik persoonlijk bij een onderwerp betrokken ben.
- Als ik weet dat er iets speelt waar ik me er bij voel en dat vooral wil.
- Als ik zelf bestuurslid zou zijn, dan weet je dat je ook ergens aan mee kan werken en een mening kan en mag hebben
- Als interessant onderwerp
- als je bij het onderwerp belang heb kan niet altijd
- Als je erg betrokken bent bij het onderwerp
- Als oudere neem ik wat meer afstand. Wellicht kom je ouderen er beter bij betrekken.
- Begrijpen waarom bepaalde beslissingen worden genomen en welke invloed ik hier mogelijk op heb.
- Behandeling onderwerp wat ik interessant / belangrijk vind.
- Behandeling van een onderwerp dat wij in ?
- Belang in de woonomgeving/beperving vrijheid
- belang voor mij of anderen
- Beleid over wonen voor studenten/topsporters
- Ben wel geïnteresseerd in politiek en ga binnenkort zeker een keer luisteren
- Beslissingen / agendapunten die direct invloed hebben op je dagelijkse leven en activiteiten.
- besluit dat mij of mijn omgeving direct raakt
- Besluitvorming volgend, standpunten horen.
- Bespreking van voor mij belangrijke zaken.
- Besproken ondervragen
- Bestemmingsplan
- Betaald parkeren voor 2e auto op adres
- Betere informatie m.b.t. de raadsleek
- Betrokken bij onderwerp.
- Betrokkenheid bij een onderwerp.
- Bij bespreking van voorstellen tot het verhinderen van overlast door (oudere hangjeugd) en herinrichtingsplannen van bijv. kinderspeeltuinen.
- Bij buurt omstandigheden.
- bij zaken die me direct raken

- Buurt onderwerpen.
- Buurt veranderingen
- Capaciteitsperikelen Randstadrail en veiligheid
- De gemeenteraadsleden eenmaal te kunnen aanschouwen
- De mogelijkheid om mening te geven
- De Nutricia problematiek. De herinrichting van de 1e Stationsstraat.
- De zorg per 01-01-2015
- Deelname aan gemeentepolitiek overwegen
- Direct belang in eigen omgeving of invoering extra belasting
- Direct betrokken bij het onderwerp
- Direct eigen belang
- Direct persoonlijk of groepsbelang
- Direct, acuut persoonlijk belang bij onderwerp
- Directe betrokkenheid / relevantie
- Directe betrokkenheid met het onderwerp
- Directe leefomgeving
- Een agendapunt dat mijn interesse heeft.
- Een grootse verbouwing in de buurt of bijvoorbeeld opheffen van nog meer kunstsubsidies. Maar dan zou ik toch zoals eerder vermeld de voorkeur aan kijken op internet geven.
- Een heel interessant onderwerp?
- Een issue in de buurt
- Een onderwerp dat mij aangaat/ interesseert
- Een onderwerp dat belangrijk voor mij en mijn buurt is.
- Een onderwerp dat mij echt interesseert
- Een onderwerp dat mij en mijn gezin aangaat
- Een onderwerp op de agenda dat mij of mijn buurt raakt
- Een onderwerp waar ik direct mee te maken zou kunnen krijgen. Bijv. er wordt beslist of er een fabriek naast m'n huis wordt gebouwd.
- Een onderwerp wat me interesseert
- Een onderwerp wat me interesseert en waar je invloed op kan uitoefenen
- Een punt wat op de agenda staat, wat de woonomgeving direct aangaat.
- Een vergadering die gaat over onderwerpen met een grote maatschappelijke impact.
- Een voor mij heel belangrijk onderwerp
- Een voor mijn leefomgeving interessant onderwerp
- Een zaak die speelt in mijn eigen wijk.
- Eens zien of er daadwerkelijk capabele burgers aan het werk zijn er of zij echt vanuit hun hart het werk doen
- effect op eigen woonwijk of veel gebruikte routes
- Eigen belang
- Er wordt een onderwerp besproken dat voor mij van groot belang is.
- Ervaren.
- Essentiële wijzigingsvoorstellen die mij zouden kunnen raken.
- Gemeente beleidsbeslissingen mbt zorg en hulpverlening aan burgers
- Geplande grote veranderingen in mijn directe omgeving

- Gezinsleven of werk [de verandering in de zorg]
- Grijzende veranderingen in Z-meer.
- Heldere duidelijke info, interactief
- Het onderwerp interesseert me
- HET ONDERWERPMOSKEE IN DE BUURT
- Ideeën brengen over mogelijk veranderingen in mijn woonomgeving
- iets over de directe leefomgeving
- iets wat direct mijn belang raakt. Bestemmingsplan.
- iets wat echt belangrijk voor mij is
- iets wat mij persoonlijk raakt (bijv. directe woonomgeving) plus dat mijn aanwezigheid verschil moet uitmaken in de besluitvorming
- iets wat ons gezin direct aan gaat.
- Ik heb in het algemeen meer dan mijn buik vol van politiek dus als ik de indruk heb dat het er wat oprechter aan toe gaat zou ik wel komen
- Ik vind de onderwerpen altijd heel interessant maar heb er jammer genoeg in deze levensfase geen tijd voor.
- Ik voel me betrokken bij het wel en wee van Zoetermeer
- Inbreng snelheid verlagende maatregelen Karel Doormanlaan.
- Indien een onderwerp besproken wordt dat van persoonlijk belang is.
- Indien er iets op de agenda komt dat direct te maken heeft met mijn persoonlijk wel bevinden.
- Indien het mij persoonlijk ofwel de directe buurt betreft.
- indien onderwerp besproken wordt waar ik direct belang bij heb en het ook belangrijk genoeg vind
- Info over woonomgeving en sportactiviteiten.
- Informatie over mijn woonwijk
- Informatie per e-mail.
- Ingrijpende beslissing directe woonomgeving
- Interesse gebied wordt besproken. Belang bij onderwerp.
- Inspraak
- Inspraak hebben
- Interessante / relevante onderwerpen voor mij
- Interessante onderwerpen
- interesse (2x genoemd)
- Interesse in een onderwerp dat gevolgen voor mij kan hebben.
- Interessant onderwerp - politieke ambitie.
- Ja, dan blijf je op de hoogte van ontwikkelingen in je gemeente.
- Kennis verbreden
- Kinderboerderij de Balijhoeve openhouden.
- Kunnen diverse redenen zijn met betrekking op het gezin of ons eigen bedrijf
- Kunnen zien hoe het toegaat.
- Lokaal bijv. straat.
- Maatregelen die betrekking hebben op mijn leefomgeving!
- Mede zeggenschap over de plannen voor Zoetermeer
- Meer betrokken lokale politiek.
- Meer info over winkelier in Zoetermeer.

- Meer informatie over actuele zaken.
- Meer informatie verkrijgen.
- Meer inspraak te krijgen bij voorstellen / Beter geïnformeerd te worden over hetgeen er zich in de Gemeente afspeelt etc.
- meer tijd (heb een drukke baan) en onvrede binnen de woonwijk
- Mijn eigen belang.
- Mijn probleem is het vervoer, slecht ziende.
- minder politieke partijen en meer samenwerking. Geen vergoedingen en wachtgeldregelingen meer.
- Misschien wat begrijpelijker maken. Onderwerpen meer toelichten.
- Nieuwe bouwplannen Hier toch niet tegen te houden. Hadden liever tennisbanen gehad!!!
- Om het probleem drugskoeriers te bespreken, volgens mij weet de politie en bijna 75% van de bewoners niet dat er op heel grote schaal jonge drugsrunners in de gemeente opereren.
- Om toch wat meer betrokkenheid te verkrijgen.
- Omgevings onderwerpen.
- Onafhankelijk & controle. Nu te weinig
- Onderwerp dat mij aangaat/mogelijkheid tot inspraak
- Onderwerp dat mij persoonlijk aangaat, bijv. iets in directe woonomgeving.
- onderwerp dat mijn leefomgeving kan beïnvloeden
- Onderwerp dat op de agenda staat dat voor mij van belang is
- Onderwerp op de agenda waar ik direct mee te maken heb.
- Onderwerp van interesse.
- Onderwerp waar ik bij betrokken ben
- Onderwerp waarbij ik groot belang heb volgen
- Onderwerp wat mij persoonlijk zou raken.
- Onderwerp.
- Onderwerpen met direct gevolg voor mezelf
- Ontwikkelingen binnen onze wijk.
- Over de Platanen.
- overgang van pgb naar gemeente en hoe gemeente daar al stappen in heeft gezet.
- Persoonlijk belang of belang v/d wijk.
- persoonlijk- of wijkbelang
- Persoonlijke omstandigheden
- problemen/veranderingen in de wijk
- Protesteren tegen het plan om veel geld over de balk te gooien om een extra schaatshal naar Zoetermeer te halen. Kansloos net als een hoop geld over de balk gooien voor CKC en Dutchwater dreams. Verder protesteren tegen café Johnny Meerzicht een drugstent waar niemand blij mee is in Meerzicht !
- Reden is om een situatie te kunnen veranderen/verbeteren.
- regeling zorg
- Specifiek onderwerp dat mij aanspreekt
- Specifieke betrokkenheid bij een agendapunt
- Stadsontwikkeling
- Studie
- Ter info.

- Toekomst van de stad
- Van belang zijnde onderwerpen.
- Van belang zijnde thema's
- Veiligheid, maatschappelijke ontwikkelingen
- Verandering van lokale bestemmingsplannen.
- Veranderingen die invloed hebben op woonplezier of bereikbaarheid van bijv. winkels.
- Veranderingen in de nabij gelegen omgeving.
- Veranderingen in de stad om wat voor soort onderwerp.
- Veranderingen in de woonomgeving woonwijk
- Verbetering leefgenot Stadshart
- Vergadering over de directe leefomgeving.
- Verkeer
- Verkeersgroep Rokkeveen.
- Voldoende Tijd
- Voor mij belangrijk onderwerp
- Voor mij Belangrijke beslissingen/onderwerpen
- Voor mij interessant onderwerp, maar verdiep me er op dit moment niet in.
- Voor wezenlijke belangrijke dingen, niet vanwege een hype zoals die bomen affaire en dat moskee gebeuren.
Ik kom wel op de info dagen ingeval van eigen wijk aanpassingen/veranderingen
- voorgenomen besluit dat mogelijk (direct) ingrijpt op onze persoonlijke situatie
- voorstellen en/of maatregelen die mij persoonlijk raken en/of betrekking hebben op mijn directe woongenot
- Wanneer een onderwerp wordt besproken wat mij of mijn buurt direct aangaat
- Wanneer er een onderwerp wordt besproken wat mij interesseert/ raakt.
- Wanneer er ingrijpende veranderingen in mijn buurt zouden zijn of als er plannen zijn die volledig haaks staan op mijn gevoel van rechtvaardigheid.
- Wanneer het mijn omgeving betreft of raakt
- Wanneer het onderwerp voor mij van belang is.
- Wanneer het voor mij of mijn gezin van belang is.
- Wanneer iets groots in de buurt speelt.
- Wanneer ik weer in Z'm zou werken en het een onderwerp is dat van belang is/ wanneer het een onderwerp is waar ik belang bij heb.
- Wanneer je direct betrokkene bent, bijvoorbeeld bij nieuwe bouwplannen in de omgeving.
- Wegvallen sportaccommodatie.
- Weten wat er speelt
- Wijzigen bestemmingsplannen
- Wijziging bestemmingsplan waar ik woon.

Tabel 6. Andere nieuwsbron via welke men in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek informatie vernam over wat er in raads- en commissievergaderingen besproken en/of besloten wordt (anders dan de voorgecodeerde antwoorden)

- Buren
- Computer niet.
- Gemeentelijke interne mail.
- google
- Internet
- Mond tot mond.
- Nieuws over Zoetermeer via kranten/telegraaf/ad.
- Nieuwsbrief Seghwaert email
- Nieuwsbrief wijkpost
- nieuwsbrieven van de gemeente over wat er staat te gebeuren in de wijk (verbouwingen)
- pamfletten en website/ handtekeningenactie n.a.v. herinrichting Boerhaavelaan
- Radio AMor if Ujala.
- RVOZ meetings.
- van andere mensen die wel deze nieuwsbronnen volgen
- Verslag werkgroep verkeer.
- via buurtbewoners.
- via de theaterwerkgroep waar ik zangcoach ben.
- Via horen en zeggen
- Via kennissen/vrienden die voor het bepaalde onderwerp de vergaderingen hebben bezocht.
- Via via of als er een besluit is genomen wij hierover niet geïnformeerd worden zoals toon parkeren. koetjes en kalfjes nu hudson ook via via en de borden moeten lezen.
- waarom gaat Zoetermeer dichtbij en het streekblad niet samen. Kosten besparend. nu krijg je 2x het zelfde nieuws
- Wat mijn omgeving mij verteld
- Wijkpost
- Zoetermeer app (2x genoemd)

Tabel 7. Vorm van contact dat men het liefste (meer) zou willen met de Zoetermeerse raadsleden

- Afhankelijk van het onderwerp mij gelegenheid in een persoonlijk gesprek
- als er een reden is om een voor mij pof mijn leefomgeving belangrijk item is
- Bezoek aan gemeentehuis
- Bijvoorbeeld schriftelijk maar ook persoonlijk als ook oudere mensen uitgenodigd zouden worden.
- D.m.v. gesprek als ze in de wijk zijn.
- Door middel van bijeenkomsten
- een persoonlijke ontmoeting
- Graag in mijn buurt.
- Het liefst persoonlijk.
- Ik kan politieke mensen in het Stadshart ontmoeten als zij campagne voeren.
- Ik zou graag betrokken zijn/raken bij de gemeentepolitiek maar weet niet goed de weg hierin

- In een persoonlijk gesprek, met de intentie, dat er ook daadwerkelijk geluisterd wordt en niet ja zeggen en de volgende dag niet meer weten wat we hebben besproken
- Indien nodig verbaal.
- inloop uur
- Kort persoonlijk gesprek
- Meer info van gemeente raadsleden. Hoe te bereiken.
- Meer naar buiten naar de inwoners, wijkbezoek etc.
- Meer raadsleden de maatschappij in.
- Mogelijk op een soort "open huis" eens in de maand, of op een centrale locatie
- Mondeling of per email.
- om een onderwerp te bespreken wat me interesseert en wat er toe doet.
- Om eens duidelijk te maken dat er meer en beter geluisterd moet worden
- Per e-mail (3x genoemd)
- Persoonlijk (3x genoemd)
- Persoonlijk contact
- Persoonlijk contact door middel van een gesprek.
- Persoonlijk contact of via een mailadres in contact komen met de juiste persoon.
- Persoonlijk en/of verenigingsbelang, op de locatie van de aanvrager
- Persoonlijk gesprek
- Persoonlijk contact
- Persoonlijk contact en dan niet alleen in verkiezingstijd om zieltjes te werven
- Persoonlijk zou het leuk zijn. Dan kan je van mening wisselen
- Persoonlijke afspraak.
- schriftelijk, persoonlijk of via het internet
- telefonisch
- Tijdens borrel na een vergadering
- Tijdens hun vergadering
- tijdens spreekuur
- Van mens tot mens.
- Via de mail.
- Via de telefoon
- Via e-mail/persoonlijk contacten
- Via een spreekuur. Zoals we dat hebben met de wijkagent.
- Via internet/ website gemeente.
- Via mail
- Via mail & social media
- Via spreekuur
- Vis á vis

Tabel 8. Suggesties of opmerkingen ter verbetering van het contact tussen de gemeenteraad en de inwoners van Zoetermeer

- Aan de Italiëlaan komen jeugdwoonings in het kantoorpand. Wij als bewoners krijgen ineens een brief hier over. Wordt er rekening gehouden met geluidsoverlast etc. van deze jongeren?
- Algemene Facebook pagina om hen te bereiken.
- Als er iets aangegeven word over parkeren of even last hierom werd er niet geluisterd en als we met een voorstel komen werd ook genegeerd.
- Als ik echt ergens mee zit, zal ik gaan uitzoeken hoe ik dit kan aankaarten bij de gemeente. Ik denk dat dat niet zo moeilijk is.
- Als ik iets wil weten dan zoek ik dat op. Ik kan niet alleen, maar met en hele groep betrokken en besluit beïnvloeden maar dan moet je meer in de gemeenteraad verdiepen
- Als ik vraag om een grote boom weg te halen bij mijn huis, word hier geen gehoor aan gegeven. (ik voel me door de grote van de boom onveilig).
- Als men er zit is het niet belangrijk wat de mensen denken
- Beter Luisteren naar de mening van inwoners! Zoals bij de kwestie van het restaurant bij vliegveldje Noord Aa
- Betrokkenheid niet via de raadsleden maar via de media.
- Bij een nee op een vraag omdat de regels zo zijn op een afdeling gelijk een aanspreekpunt waar je in beroep kan gaan tegen zo'n besluit (heeft betrekking op het niet willen verhogen van de wegen en parkeervlakken in oosterheem. Terwijl de onderkant va
- Bij mij komt het geregeld voor, dat de gemeente zeker nu, zijn eigen wil doorzet.
- Bij telefonisch contact met de ambtenaar vd gemeente zouden deze wat vriendelijker kunnen zijn!
- Bij vragen ook antwoord geven.
- Dat ik op dit moment niet actiever bezig ben met de gemeente en te weinig gebruik maak van de mogelijkheden heeft alles met tijdgebrek te maken door de levensfase waarin ik nu zit.
- De raadsleden ook echt in de wijken laten rondlopen en met mensen in contact komen. En dan uiteraard niet alleen rond verkiezingen.
- De site www.zoetermeer.nl/omnibus wit voor het invullen van de enquête 2014 is niet bereikbaar en te vinden op de site van de gemeente!
- De wijk wethouders moeten meer tijd besteden om met de bewoners te praten
- Deze enquête is een goed middel.
- Deze vraagstelling met eens en oneens enz. vind ik vervelend en doe er verder niet aan mee.
- Deze vragen zijn moeilijk te beantwoorden voor mij. Het is zeker van belang dat raadsleden direct aanspreekbaar zijn e.d., maar voor mij is het niet van belang.
- Een digitale nieuwsbrief is voor mij een prima medium omdat ik deze kan lezen als ik daar tijd voor heb. Voorwaarde voor lezen is wel een goed overzicht van behandelde onderwerpen.
- Een pagina met contact info van raadsleden zodat ik weet bij wie ik terecht kan voor een bepaald thema, in mijn geval, wonen.
- Een persoonlijke benadering op het gevoel te geven dat je serieus wordt genomen in hoeverre dat mogelijk is.
- Eerlijk zijn! Niet alleen positie punten opblazen maar reëel blijven in de communicatie
- Eventueel een open avond per maand of week voor toenadering of voorstellen aan de gemeenteraad.
- Ga de straat op en denk niet politiek correct maar wat er werkelijk leeft op straat ook al is dat niet politiek correct want nu heeft de politiek alleen maar struisvogelbeleid

- Geen interesse!!
- Heb ik wel maar men doet er niets mee
- Heb me ingezet voor het platanenbomen traject en ook de (inloop) avonden bezocht. Blijkt allemaal geen nut te hebben gehad. Gemeente gaat weer opnieuw beginnen. Erg knullig.
- Ik heb 't afgelopen jaar in het wijkcentrum gezocht naar 't spreekuur van de wethouder, maar dat bleek niet meer te bestaan Spijtig!
- Ik heb 2 maal een brief (2011) naar B&W gestuurd en nooit een antwoord gekregen zelfs geen bevestiging wat moet je dan meer doen om invloed te krijgen als B&W al niet meewerkt
- Ik heb ooit een visitekaartje gekregen van een raadslid toen ik een e-mail aan hem gestuurd, kreeg ik geen antwoord. daarna had ik de mogelijkheid om een afspraak te hebben met een topman van de gemeente (via gelde samenspraak) en toe ik na de afspraak
- ik heb veel serts over activiteiten voor is kinderen maar ook voor papa's en mama's, gratis te zijn.
- Ik kan natuurlijk een hoop tijd en energie steken in bepaalde dingen maar als je door schade en schande wijs bent geworden ben je er op een gegeven moment wel klaar mee.
- Ik voel me meer betrokken bij de gemeente Zoetermeer en haar raad als in raadsteden. etc. In het openbaar ontmoet, bijvoorbeeld de bus gemeente die meeloopt met de lampionnen optocht op kaarsjes avond. Ben naar bijeenkomsten geweest over Zoeters bij
- Ik wil een persoonlijk veto voor elk besluit wat in Zoetermeer genomen wordt.
- Inwoners kunnen hun zegje doen, maar dan zijn de reeds genomen besluiten vaak niet terug te draaien.
- Je bent gewoon een nummer
- Ik zou de raadsleden graag uitnodigen om met de bewoners te komen praten.
- Inwoners in Zoetermeer serieus nemen en nadenken voordat plannen geïntroduceerd worden. Zomaar een moskee er door heen drukken waar omwonende niet op zitten te wachten! Hoop geld verkwisten voor een kansloos plan! Grond opkopen van Bleiswijk voor een outlet center of nieuw schaats paleis Kansloos plan waar NIEMAND op zit te wachten!
- Jonge inwoners zouden zich meer bewust moeten zijn van hun mogelijkheden (en m.i. plicht) betrokken te zijn in deze.
- Laat je niet alleen zien in verkiezingstijd maar zorg ook voor betrokkenheid daarbuiten
- Maak zoveel mogelijk gebruik van moderne media.
- Meer veldwerk en spreekuren, overdag niet s avonds
- Mijn heeft te weinig gewicht.
- Mijn opmerking bij vraag 81 is wellicht beter hier op zijn plaats: Overweeg om het "model Apeldoorn" in te voeren, dat zou ik van harte toejuichen. Zoiets moet overigens groeien, dus verwacht er niet direct wonderen van, maar blijf er wel in investeren
- minder politieke partijen en meer daadkracht. Kijk eens naar de toren van de kerk. Wat een gezwam daar over is.
- Misschien een idee om contact avonden in wijkcentrums te organiseren zodat ook oude mensen en mensen die slecht ter been zijn naar een contact avond zaten samen komen. Als het dichterbij huis is, gaan mensen er vast sneller naar toe
- Momenteel heb ik er echt geen tijd voor (drukke baan/ 3 jonge kinderen. Ik vind het wel belangrijk dat de mogelijkheden voor invloed uitoefenen op de politieke besluitvorming goed kenbaar gemaakt worden
- Nee, heb totaal geen vertrouwen meer in politiek en ambtenaren apparaat!
- Netwerken, kunnen de burens met elkaar op burendag.

- Reageren op persoonlijke klachten of adviezen (ideeën). Welke voor de gemeente Zoetermeer en zijn bewoners kosten besparend kunnen werken, de veiligheid kunnen verbeteren.
- Referendum over belangrijke onderwerpen en die niet alleen als advies beschouwen maar bindend maken
- Signaal: onnatuurlijk verbinding tussen wethouder van Leeuwen en KDV de drie ballonnen controles door GGZ worden voorbereid en zorg voor kinderen wordt hierop aangepast.
- Sommige raadsleden zijn niet echt bereikbaar, worden afgeschermd.
- Spreekuur houden.
- Spreekuur in wijkcentrum voor politieke fracties instellen.
- Vaker een ander betrekken.
- Volgens mij doet de gemeente waar ze zelf zin in heeft met persoonlijke prestige projectjes van de raadsleden.
- Volgens mij wordt een geïnteresseerde Zoetermeeders voldoende geïnformeerd in de besluitvorming.
- We hebben een meervoudig gehandicapte zoon, bij het proces "Decentralisatie jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning, arbeidsparticipatie en zorg voor chronisch zieken en gehandicapten" voel ik me zeer betrokken.
- We hebben van tijd tot en gesprek met de wethouder der over het welzijn gaat van de leefbaarheid in de buurt
- Wees open eerlijk dienstbaar en oprecht.
- Willen hier maar is mijn buurt
- Zorg voor goede voorlezers voor de zo

**SELECTIE VAN DE VRAGEN UIT DE
OMNIBUSENQUÊTE 2014 M.B.T. HET ONDERWERP
GEMEENTERAAD****GEMEENTERAAD**

73. Op 19 maart 2014 vonden gemeenteraadsverkiezingen plaats.

Heeft u voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen de website <http://www.zoetermeerkiest.nl> bezocht?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 75
- 3. weet niet → ga naar vraag 75

74. **Wat voor informatie zocht u op deze website?**

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- algemene informatie over stemmen (hoe, wanneer, waar, stempas etc.)
- verkiezingsprogramma's van politieke partijen
- informatie over kandidaat raadsleden
- informatie over verkiezingsactiviteiten
- een stemwijzer (b.v. KiesKompas)
- iets anders, namelijk:

75. **Heeft u gestemd bij de gemeenteraadsverkiezingen?**

- 1. ja → ga naar vraag 77
- 2. nee

76. Wat was voor u de belangrijkste reden om niet te stemmen?

LET OP: slechts één antwoord mogelijk.

- 1. wist niet op wie ik moest gaan stemmen
- 2. was het vergeten
- 3. was mijn stempas kwijt
- 4. was ziek/niet in staat om te stemmen
- 5. had geen tijd
- 6. was op vakantie
- 7. was in het buitenland (werk/vakantie)
- 8. stemmen heeft toch geen zin
- 9. anders, namelijk:

--
- 10. weet niet

INFORMATIE

77. Op maandag vinden de raads- en commissievergaderingen plaats ('maandag raadsdag').

Wist u dit?

- 1. ja
- 2. nee

78. De agenda en bijbehorende stukken van vergaderingen van de gemeenteraad en raadscommissies worden elke week gepubliceerd op de website van de gemeente Zoetermeer in het raadsinformatiesysteem (RIS).

Bekijkt u de agenda en/of bijbehorende stukken wel eens in het RIS?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 80

79. Kunt u deze informatie makkelijk vinden?

- 1. ja
- 2. nee

80. De agenda van de gemeenteraad wordt ook wekelijks gepubliceerd op de pagina Stadsnieuws in Zoetermeer Dichtbij.

Bekijkt u de agenda hier wel eens?

- 1. ja
- 2. nee

81. **Zou u op een andere manier (dan via de website of de pagina Stadsnieuws) geïnformeerd willen worden over wat er op de agenda staat?**

1. ja, namelijk:

2. nee

3. weet niet

82. **Heeft u in de afgelopen twee jaar wel eens een raads- of commissievergadering van de gemeente Zoetermeer bezocht?**

1. ja

2. nee → ga naar vraag 84

83. **Waarom heeft u deze vergadering(en) bezocht?**

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

ben/was raads- of commissielid

ben/was betrokken ambtenaar

algemene interesse in de gang van zaken tijdens een raads- en/of commissievergadering

ik wil op de hoogte blijven van wat er in de gemeenteraad wordt besproken en besloten

er werd een onderwerp behandeld waar ik me direct bij betrokken voelde

ik was hiervoor als betrokkene uitgenodigd

ik was gast van de raad

ik heb van het spreekrecht gebruik gemaakt

anders, namelijk:

weet niet

LET OP: ga nu door naar vraag 86

84. **Wat is voor u de belangrijkste reden om geen raads- of commissievergadering te bezoeken?**

LET OP: de belangrijkste reden, dus slechts één hokje aankruisen.

1. het interesseert mij niet

2. het is nooit bij me opgekomen

3. ik heb er geen tijd voor

4. ik begrijp toch niet waar het over gaat

5. ik weet niet wanneer er een voor mij interessant onderwerp besproken wordt

6. ik wist niet dat het mogelijk was een raadsvergadering te bezoeken

7. ik wil liever op een andere manier betrokken worden

8. anders, namelijk:

85. Wat zou voor u een reden kunnen zijn om een raads- of commissievergadering te bezoeken?

1. mogelijke reden:

2. weet niet

3. geen

86. De raad wil u betrekken bij besluitvormingstrajecten. Daar hoort bij dat de gemeenteraad u informeert over onderwerpen die besproken worden en dat u informatie over de genomen besluiten kunt verkrijgen, bijvoorbeeld via internet, de krant, wijkposten of de publieksbalie.

Bent u geïnteresseerd in deze informatie?

1. ja

2. nee

87. Vindt u dat de gemeenteraad u voldoende informeert over besproken onderwerpen en genomen besluiten uit raads- en commissievergaderingen?

1. ja

2. nee

3. weet niet

88. Heeft u zelf wel eens actief gezocht naar informatie over besproken onderwerpen en/of genomen besluiten?

1. ja

2. nee

89. Via welke nieuwsbronnen heeft u in de afgelopen twaalf maanden informatie vernomen over wat er in raads- en commissievergaderingen besproken en/of besloten wordt?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- website van de gemeente Zoetermeer
- direct via de raadsleden
- digitale nieuwsbrief gemeenteraad
- via een fractie
- Zoetermeer Dichtbij
- Streekblad
- AD Zoetermeer
- TV West
- Radio West
- ZFM radio
- Twitter
- Facebook
- lokale nieuwssites
- anders, namelijk:

- geen enkele
- weet niet

90. Binnen de website van de gemeente Zoetermeer is er een aparte site van de gemeenteraad (www.raadzoetermeer.nl). Naast het raadsinformatiesysteem (RIS) kunt u hier nog veel meer informatie van en over de gemeenteraad vinden.

Wist u dit?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 94

91. Heeft u hier wel eens gezocht naar informatie over de gemeenteraad?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 94

92. Heeft u bij uw laatste bezoek kunnen vinden wat u zocht?

- 1. ja → ga naar vraag 94
- 2. nee

93. Welke informatie heeft u niet kunnen vinden?

94. U kunt binnen de website van de gemeente Zoetermeer op de aparte site van de gemeenteraad ook de digitale nieuwsbrief van de raad lezen. Daarnaast is het mogelijk u aan te melden voor toezending van deze digitale nieuwsbrief. In de digitale nieuwsbrief staat informatie over actuele onderwerpen van de gemeenteraad.

Vindt u een digitale nieuwsbrief een geschikt medium om actuele informatie over de gemeenteraad te geven?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

95. Wist u dat u zich kunt aanmelden voor toezending van de digitale nieuwsbrief?

- 1. ja
- 2. nee

96. Zou u de digitale nieuwsbrief willen ontvangen?

- 1. ja
- 2. ben al geabonneerd
- 3. nee

97. Vergaderingen van de commissies en gemeenteraad in de raadzaal kunt u via de gemeentelijke website live meekijken en/of achteraf bekijken op een zelf te bepalen moment. Van de commissievergaderingen in het bedrijfsrestaurant worden audio-opnamen gemaakt die u live of achteraf kunt beluisteren.

Wist u dat u de vergaderingen van de commissies en/of gemeenteraad al dan niet live via de gemeentelijke website kunt bekijken en/of beluisteren?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 101

98. Heeft u wel eens een vergadering via de website bekeken en/of beluisterd?

- 1. ja, één keer
- 2. ja, meerdere keren
- 3. nee → ga naar vraag 101
- 4. weet niet → ga naar vraag 101

99. Bent u in het algemeen tevreden over de uitzending(en)?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

100. Heeft u wellicht suggesties ter verbetering?

1. ja, namelijk:

2. nee

3. weet niet

LET OP: ga nu door naar vraag 102

101. Nu u weet dat het mogelijk is uitzendingen van de commissies of gemeenteraad live en/of achteraf te bekijken of te beluisteren via de gemeentelijke website, gaat u dit dan een keer doen?

1. ja

2. misschien

3. nee

4. weet niet

INVLOED EN BETROKKENHEID

102. Als inwoner kunt u op verschillende manieren invloed uitoefenen op het beleid in Zoetermeer. Twee manieren om dit bijvoorbeeld op formele wijze te doen zijn het burgerinitiatief en het spreekrecht.

Het burgerinitiatief houdt in dat u een voorstel of onderwerp op de agenda van de gemeenteraad kunt plaatsen en in de vergadering kunt meepraten over uw onderwerp.

Het spreekrecht houdt in dat u voordat een raadsvergadering of commissievergadering begint vijf minuten kunt spreken over een door u aangemeld onderwerp.

Wist u dat u op deze manier(en) invloed kunt uitoefenen op de politieke besluitvorming?

1. ja

2. nee

103. Ook persoonlijk contact met één of meer raadsleden is een manier om invloed uit te oefenen.

Heeft u in de afgelopen 12 maanden wel eens persoonlijk contact gehad met één of meer Zoetermeerse raadsleden met het doel om invloed uit te oefenen?

1. ja

2. nee

104. Zou u (meer) met raadsleden in contact willen komen?

1. ja

2. nee → ga naar vraag 106

3. weet niet → ga naar vraag 106

05. Kunt u kort opschrijven op welke manier u dat het liefste zou willen?

106. Wilt u hieronder bij iedere uitspraak aangeven in hoeverre u het daar mee eens bent?

	1 helemaal mee eens	2 mee eens	3 niet eens/ niet oneens	4 mee oneens	5 helemaal mee oneens	6 geen mening
- ik vind het belangrijk dat raadsleden direct aanspreekbaar en/of benaderbaar zijn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- raadsleden weten voldoende af van wat er leeft onder de Zoetermeerse bevolking	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- je kunt raadsleden goed bereiken voor vragen en opmerkingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ik weet bij wie ik terecht kan als ik een vraag wil stellen aan de gemeenteraad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ik voel mij vertegenwoordigd door de gemeenteraad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- als ik dat echt wil, kan ik besluiten van de gemeenteraad beïnvloeden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ik heb gestemd en laat het verder aan de gemeenteraad over	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- ik voel mij een betrokken inwoner	☐	☐	☐	☐	☐	☐

107. Als u nog suggesties of opmerkingen heeft over het verbeteren van het contact tussen de gemeenteraad en de inwoners van Zoetermeer dan kunt u die hieronder kort opschrijven.